Sreda, 5. april 2017

P8_TA(2017)0102

Pogajanja z Združenim kraljestvom po uradnem obvestilu, da namerava izstopiti iz Evropske unije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. aprila 2017 o pogajanjih z Združenim kraljestvom po uradnem obvestilu, da namerava izstopiti iz Evropske unije (2017/2593(RSP))

(2018/C 298/03)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju člena 50 Pogodbe o Evropski uniji,

— ob upoštevanju členov 3(5), 4(3) in 8 Pogodbe o Evropski uniji,

— ob upoštevanju členov 217 in 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju uradnega obvestila, ki ga je predsednica vlade Združenega kraljestva v skladu s členom 50(2) Pogodbe o Evropski uniji 29. marca 2017 poslala Evropskemu svetu,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. junija 2016 o odločitvi o izstopu iz EU, ki izhaja iz referenduma v Združenem kraljestvu ([1]),

— ob upoštevanju svojih resolucij z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije ([2]), o boljšem delovanju Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe ([3]) in o proračunski zmogljivosti evroobmočja ([4]),

— ob upoštevanju členov 123(2) in 123(4) Poslovnika,

A. ker se z uradnim obvestilom vlade Združenega kraljestva Evropskemu svetu začne postopek, na podlagi katerega Združeno kraljestvo ne bo več država članica Evropske unije in zanj Pogodbi ne bosta več veljali;

B. ker bo to dogodek brez primere in vreden obžalovanja, saj še nikoli prej država članica ni izstopila iz Evropske unije; ker mora izstop potekati na urejen način, da ne bi negativno vplival na Evropsko unijo, njene državljane in proces evropske integracije;

C. ker Evropski parlament predstavlja vse državljane Evropske unije in si bo skozi ves postopek izstopa Združenega kraljestva prizadeval za zaščito njihovih interesov;

D. ker je kljub temu, da ima država članica suvereno pravico do izstopa iz Evropske unije, naloga preostalih držav članic, da enotno nastopijo v zaščito interesov Evropske unije in njene celovitosti; ker bodo zato potekala pogajanja med Združenim kraljestvom na eni strani in Komisijo v imenu Evropske unije in preostalih 27 držav članic (EU-27) na drugi strani;

([1]) Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0294.
([2]) Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0048.
([3]) Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0049.
([4]) Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0050.

E. ker se bodo pogajanja o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije začela, ko bo Evropski svet sprejel smernice zanje; ker ta resolucija predstavlja stališče Parlamenta za te smernice in bo podlaga za oceno Evropskega parlamenta o pogajalskem procesu in kakršnem koli sporazumu, doseženim med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom;

F. ker mora Združeno kraljestvo do izstopa iz Evropske unije uživati vse pravice in izpolnjevati vse obveznosti iz Pogodb, vključno z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji;

G. ker je Združeno kraljestvo v svojem uradnem obvestilu z dne 29. marca 2017 izrazilo namen, da zapusti področje pod jurisdikcijo Sodišča Evropske unije;

H. ker je vlada Združenega kraljestva v istem uradnem obvestilu sporočila, da njeni bodoči odnosi z Evropsko unijo ne bodo vključevali članstva na notranjem trgu in v carinski uniji;

I. ker bi bilo kljub temu nadaljnje članstvo Združenega kraljestva na enotnem trgu, v evropskem gospodarskem prostoru in/ali carinski uniji najboljša rešitev tako za Združeno kraljestvo kot za EU-27; ker pa to ni mogoče, dokler vlada Združenega kraljestva oporeka štirim svoboščinam in jurisdikciji Sodišča Evropske unije, odklanja splošen prispevek v proračun Unije in želi sama odločati o svoji trgovinski politiki;

J. ker je glede na izid referenduma o izstopu iz Evropske unije sklep o novi ureditvi za Združeno kraljestvo v okviru Evropske unije, priložen sklepom Evropskega sveta z dne 18. in 19. februarja 2016, ničen in neveljaven;

K. ker morajo pogajanja potekati tako, da se poskrbi za pravno stabilnost, čim bolj omeji zmeda in omogoči jasna vizija prihodnosti za državljane in pravne subjekte;

L. ker mora preklic uradnega obvestila izpolnjevati pogoje, ki jih določi vseh 27 držav članic EU, da ga ne bo mogoče uporabiti ali zlorabiti kot postopkovni instrument za morebitno izboljšanje sedanjih pogojev za članstvo Združenega kraljestva;

M. ker bi brez sporazuma o izstopu Združeno kraljestvo Evropsko unijo samodejno zapustilo 30. marca 2019, a ne na urejen način;

N. ker je veliko prebivalcev Združenega kraljestva, vključno z večino na Severnem Irskem in Škotskem, glasovalo za obstanek v Evropski uniji;

O. ker je Evropski parlament zlasti zaskrbljen zaradi posledic izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije za Severno Irsko in njene nadaljnje odnose z Irsko; ker je v zvezi s tem zelo pomembno, da se ohrani mir in v celoti spoštuje Velikonočni sporazum, ki je bil sklenjen z aktivnim sodelovanjem Unije, kot je Evropski parlament poudaril v svoji resolucije z dne 13. novembra 2014 o severnoirskem mirovnem procesu ([1]);

P. ker bi moral izstop Združenega kraljestva 27 držav članic EU in institucije Unije spodbuditi k ustreznejši obravnavi sedanjih izzivov in k razmisleku o prihodnosti in prizadevanjih, da bi evropski projekt postal učinkovitejši, bolj demokratičen in bližji državljanom; ponovno opozarja na načrt iz Bratislave, na resolucije Evropskega parlamenta na to temo, na belo knjigo Evropske komisije z dne 1. marca 2017 o prihodnosti Evrope, na Rimsko izjavo z dne 25. marca 2017 ter na predloge skupine na visoki ravni za lastna sredstva z dne 17. januarja 2017, ki so lahko podlaga za razmislek;

([1]) UL C 285, 5.8.2016, str. 9.

Sreda, 5. april 2017

1. je seznanjen z uradnim obvestilom vlade Združenega kraljestva Evropskemu svetu, s katerim Združeno kraljestvo uradno potrjuje odločitev o izstopu iz Evropske unije;

2. poziva k čimprejšnjemu začetku pogajanj med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom, kot je določeno v členu 50(2) Pogodbe o Evropski uniji;

3. ponovno poudarja, kako pomembno je, da bi sporazum o izstopu in morebitna prehodna ureditev začela veljati pred volitvami v Evropski parlament maja 2019;

4. opozarja, da se lahko sporazum o izstopu sklene le z odobritvijo Evropskega parlamenta, kar velja tudi za morebitne prihodnje sporazume o odnosih med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom in za morebitno prehodno ureditev;

Splošna načela za pogajanja

5. pričakuje, da bodo pogajanja med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom za urejen izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije potekala v dobri veri in popolnoma pregledno; želi spomniti, da bo Združeno kraljestvo uživalo pravice države članice Evropske unije do začetka veljavnosti sporazuma o izstopu in bo zato moralo še nadalje izpolnjevati naloge in obveznosti, ki iz tega izhajajo;

6. v zvezi s tem želi opozoriti, da bi bilo v nasprotju s pravom Unije, če bi Združeno kraljestvo pred svojim izstopom začelo pogajanja za morebitne trgovinske sporazume s tretjimi državami; poudarja, da bi bilo to v nasprotju z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji in bi moralo imeti posledice, med drugim izključitev Združenega kraljestva iz postopkov za trgovinska pogajanja iz člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije; poudarja, da mora to veljati tudi za druga politična področja, na katerih bi Združeno kraljestvo še nadalje oblikovalo zakonodajo Unije, ukrepe, strategije ali skupne politike na način, ki bi koristil njegovim interesom kot države članice, ki zapušča Unijo, in ne interesom Evropske unije in njenih 27 držav članic;

7. opozarja, da bi bil prav tako v nasprotju s Pogodbama kakršen koli dvostranski sporazum na področjih pristojnosti Evropske unije med eno ali več preostalih držav članic in Združenim kraljestvom, ki ne bi bil dogovorjen v EU-27 in ki bi se nanašal na vprašanja, ki zadevajo področje sporazuma o izstopu, in/ali bi vplival na prihodnje odnose Evropske unije z Združenim kraljestvom; opozarja tudi, da bi to zlasti veljalo za kakršen koli dvostranski sporazum in/ali regulativno ali nadzorno prakso, ki bi se na primer nanašala na privilegiran dostop do notranjega trga za finančne institucije s sedežem v Združenem kraljestvu na račun regulativnega okvira Unije ali na status državljanov EU-27 v Združenem kraljestvu ali obratno;

8. meni, da morajo mandat in pogajalske smernice, ki naj veljajo skozi celotni pogajalski proces, v celoti odražati stališče in interes državljanov EU-27, vključno z državljani Irske, saj bo izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije to državo članico še posebej prizadel;

9. upa, da bosta Evropska unija in Združeno kraljestvo pod temi pogoji vzpostavila prihodnje odnose, ki bodo pravični, čim tesnejši in uravnoteženi glede pravic in obveznosti; obžaluje odločitev vlade Združenega kraljestva, da ne sodeluje na notranjem trgu, v evropskem gospodarskem prostoru ali carinski uniji; meni, da država, ki izstopi iz Unije, ne more uživati podobnih ugodnosti kot države članice Unije, zato sporoča, da ne bo odobril sporazuma, ki bi bil v nasprotju s tem stališčem;

10. ponovno poudarja, da je pogoj za članstvo na notranjem trgu in v carinski uniji sprejemanje štirih svoboščin, priznavanje jurisdikcije Sodišča Evropske unije, splošni prispevek v proračun in upoštevanje skupne trgovinske politike Evropske unije;

11. poudarja, da mora Združeno kraljestvo spoštovati vse pravne, finančne in proračunske obveznosti, vključno z obveznostmi v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira, ki zapadejo tudi po datumu njegovega izstopa;

12. je seznanjen s predlagano ureditvijo za izpeljavo pogajanj, navedeno v izjavi predsednikov držav ali vlad 27 držav članic ter predsednikov Evropskega sveta in Evropske komisije z dne 15. decembra 2016; pozdravlja dejstvo, da je bila Evropska komisija imenovana za pogajalca Unije in da je Komisija za svojega glavnega pogajalca imenovala Michela Barniera; poudarja, da je polno sodelovanje Evropskega parlamenta pogoj za to, da odobri kakršen koli sporazum med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom;

Faze v pogajanjih

13. poudarja, da se morajo v skladu s členom 50(2) Pogodbe o Evropski uniji s pogajanji določiti podrobnosti izstopa Združenega kraljestva, pri katerih se bo upošteval okvir prihodnjih odnosov te države z Evropsko unijo;

14. se strinja, da bi bilo najprej treba doseči bistven napredek v smeri sporazuma o izstopu in šele potem začeti pogajanja o morebitnih prehodnih ureditvah na podlagi okvira prihodnjih odnosov Združenega kraljestva z Evropsko unijo;

15. opozarja, da bo možno dogovor o prihodnjih odnosih med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom kot tretjo državo skleniti šele po tem, ko bo Združeno kraljestvo izstopilo iz Evropske unije;

Sporazum o izstopu

16. poudarja, da mora biti sporazum o izstopu v skladu s Pogodbama in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, sicer ga Evropski parlament ne bo odobril;

17. meni, da bi bilo treba s sporazumom o izstopu obravnavati naslednje elemente:

— pravni status državljanov EU-27, ki živijo oziroma so kdaj živeli v Združenem kraljestvu, in državljanov Združenega kraljestva, ki živijo ali so kdaj živeli v drugih državah članicah, pa tudi druge določbe o njihovih pravicah;

— finančne obveznosti med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo;

— zunanje meje Evropske unije;

— natančno opredelitev statusa mednarodnih obveznosti, ki jih je Združeno kraljestvo prevzelo kot država članica Evropske unije, glede na to, da bo Evropska unija s 27 državami članicami pravna naslednica Evropske unije z 28 državami članicami;

— pravno varnost za pravne subjekte, vključno z družbami;

— določitev, da je Sodišče Evropske unije pristojno za razlago in izvrševanje sporazuma o izstopu;

18. zahteva pravično obravnavo državljanov EU-27, ki živijo ali so kdaj živeli v Združenem kraljestvu, in državljanov Združenega kraljestva, ki živijo ali so kdaj živeli v EU-27, in meni, da je treba pri pogajanjih dati absolutno prednost njihovim pravicam in interesom; zato zahteva, da se status in pravice državljanov EU-27, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, in državljanov Združenega kraljestva, ki prebivajo v EU-27, ureja v skladu z načeli vzajemnosti, pravičnosti, simetrije in nediskriminacije, zahteva pa tudi, da se zaščiti celovitost prava Unije, vključno z Listino o temeljnih pravicah, in okvir njegovega izvrševanja; poudarja, da bi bilo v nasprotju s pravom Unije, če bi se pravice, povezane s svobodo gibanja, vključno z diskriminacijo med državljani EU pri njihovem uveljavljanju pravic rezidentov, začele omejevati pred dnevom izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije;

19. poudarja, da mora enoten finančni dogovor z Združenim kraljestvom na podlagi letnih računovodskih izkazov Evropske unije po reviziji Evropskega računskega sodišča vključevati vse njegove pravne obveznosti, ki izhajajo iz neplačanih obveznosti, opredeliti pa mora tudi zunajbilančne postavke, pogojne obveznosti in druge finančne stroške, ki bodo neposredna posledica izstopa Združenega kraljestva;

20. se zaveda, da je treba v sporazumu o izstopu obravnavati edinstven položaj in posebne okoliščine irskega otoka; poziva, naj se za blažitev posledic izstopa Združenega kraljestva na meji med Irsko in Severno Irsko uporabijo vsa sredstva in ukrepi v skladu s pravom Evropske unije in Velikonočnim sporazumom iz leta 1998; ob tem vztraja, da je absolutno treba zagotoviti kontinuiteto in stabilnost severnoirskega mirovnega procesa in storiti vse, kar je le mogoče, da se prepreči ponovna vzpostavitev strogo nadzorovanih meja;

Prihodnji odnosi med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom

21. je seznanjen z uradnim obvestilom z dne 29. marca 2017 in belo knjigo vlade Združenega kraljestva z dne 2. februarja 2017 z naslovom „Izstop Združenega kraljestva in novo partnerstvo z Evropsko unijo“;

22. meni, da bi morali biti prihodnji odnosi med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom uravnoteženi in celoviti ter služiti interesom državljanov obeh strani, za kar je potrebno dovolj časa za pogajanja; poudarja, da bi morali prihodnji odnosi zajemati področja skupnega interesa, pri tem pa spoštovati celovitost pravnega reda Evropske unije ter temeljna načela in vrednote Unije, vključno s celovitostjo notranjega trga, sprejemanjem odločitev in samostojnostjo Unije; ugotavlja, da bi lahko ustrezen okvir za prihodnje odnose predstavljala člen 8 Pogodbe o Evropski uniji in člen 217 Pogodbe o delovanju Evropske unije „o sklepanju sporazumov o pridružitvi, ki vključujejo vzajemne pravice in obveznosti ter skupne ukrepe in posebne postopke“;

23. poudarja, da ne glede na izid pogajanj o prihodnosti odnosov med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom, ti ne smejo vključevati nikakršnega kompromisa med, na eni strani, notranjo in zunanjo varnostjo, vključno s sodelovanjem na področju obrambe, in prihodnjimi gospodarskimi odnosi na drugi;

24. poudarja, da bodo vsi prihodnji sporazumi med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom pogojevani s tem, ali bo Združeno kraljestvo še naprej spoštovalo standarde, ki so določeni z mednarodnimi obveznostmi, vključno s človekovimi pravicami, z zakonodajo in politikami Unije, med drugim na področju okolja, podnebnih sprememb, boja proti davčni utaji in izogibanju davkom, poštene konkurence, trgovine in socialnih pravic, zlasti varoval proti socialnemu dampingu;

25. nasprotuje vsakršnemu sporazumu med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom, ki bi vseboval nesistematične ali sektorske določbe, tudi v zvezi s finančnimi storitvami, na osnovi katerih bi imela podjetja s sedežem v Združenem kraljestvu preferenčni dostop do notranjega trga in/ali carinske unije; poudarja, da bo za Združeno kraljestvo po njegovem izstopu veljal režim za tretje države, ki ga določa zakonodaja Unije;

26. ugotavlja, da se bo Združeno kraljestvo v primeru, če bo zaprosilo za sodelovanje v določenih programih Evropske unije, obravnavalo kot tretja država, kar bo imelo za posledico ustrezne proračunske prispevke in nadzor v okviru obstoječe pravne pristojnosti; bi ob tem pozdravil nadaljnje sodelovanje Združenega kraljestva pri nekaterih programih, kot je Erasmus;

27. se zaveda, da so mnogi državljani Združenega kraljestva izrazili odločno nasprotovanje temu, da bi izgubili pravice, ki jih uživajo v skladu s členom 20 Pogodbe o delovanju Evropske unije; predlaga, naj se v EU-27 preuči, kako bi lahko to ublažili v okviru primarne zakonodaje Unije ob sočasno polnem spoštovanju načela vzajemnosti, pravičnosti, simetrije in nediskriminacije;

Prehodna ureditev

28. meni, da je prehodna ureditev, po kateri bo med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom zagotovljena pravna varnost in kontinuiteta, mogoča le, če bo vsebovala pravo ravnovesje pravic in dolžnosti za obe strani in bo ohranjala celovitost pravnega reda Evropske unije, Sodišče Evropske unije pa bo pristojno za reševanje vseh pravnih izzivov; meni še, da mora biti vsakršna tovrstna ureditev strogo omejena tako časovno – ne več kot tri leta – kot po obsegu, saj nikakor ne more biti nadomestilo za članstvo v Evropski uniji;

Vprašanja za EU-27 in institucije Unije

29. poziva, naj se čim prej doseže dogovor o premestitvi Evropskega bančnega organa in Evropske agencije za zdravila ter naj postopek premestitve steče čim hitreje;

30. poudarja, da bo zaradi izstopa Združenega kraljestva morda potrebno izvesti pregled in prilagoditve prava Unije;

31. meni, da revizija zadnjih dveh let sedanjega večletnega finančnega okvira ni potrebna, da pa bi bilo treba posledice izstopa Združenega kraljestva obravnavati v okviru letnega proračunskega postopka; poudarja, da bi moralo kar najhitreje steči delo med institucijami Unije in EU-27 v zvezi z novim večletnim finančnim okvirom, vključno z vprašanjem lastnih sredstev;

32. se obvezuje, da bo pravočasno zaključil zakonodajne postopke o sestavi Evropskega parlamenta v skladu s členom 14(2) Pogodbe o Evropski uniji in o volilnem postopku na podlagi svojega predloga v skladu s členom 223 Pogodbe o delovanju Evropske unije, priloženega svoji resoluciji z dne 11. novembra 2015 o reformi volilne zakonodaje Evropske unije ([1]); ob upoštevanju uvodne izjave P iz te resolucije tudi meni, da mora preostalih 27 držav članic Evropske unije skupaj s svojimi institucijami med pogajanji o izstopu in vzpostavitvi novih odnosov z Združenim kraljestvom z obsežno javno razpravo okrepiti sedanjo Unijo in sprožiti poglobljen medinstitucionalni razmislek o svoji prihodnosti;

Končne določbe

33. si pridržuje pravico, da glede na napredek pogajanj ali drugače dopolni svoje stališče do pogajanj med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom in da po potrebi sprejme še druge resolucije, tudi o posameznih zadevah ali sektorskih vprašanjih;

34. pričakuje, da bo Evropski svet to resolucijo upošteval pri sprejemanju svojih smernic za opredelitev okvira pogajanj in pri določitvi skupnih stališč in načel, ki jim bo sledila Evropska unija;

35. sklene, da bo svoje dokončno stališče o enem ali več sporazumih sprejel na podlagi ocen, opravljenih na osnovi te resolucije in vseh nadaljnjih resolucij Evropskega parlamenta;

o

o o

36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu Evropske unije, Evropski komisiji, Evropski centralni banki, nacionalnim parlamentom in vladi Združenega kraljestva.

([1]) Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0395.